

Notitie

Referentienummer
304156.ehv.341

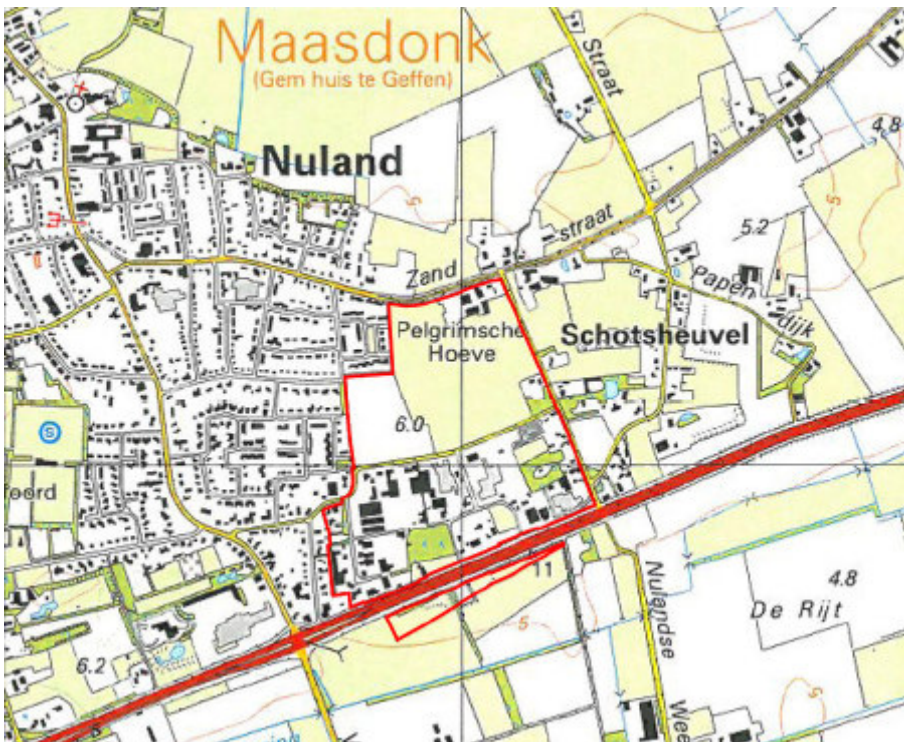
Datum
20 april 2011

Kenmerk
JE

Betreft
Aanvullend onderzoek leefgebied roofvogels, uilen, huismus en eekhoorn

1 Inleiding

Op 2 februari 2011 is een scan (Grontmij, 2011) uitgevoerd naar de aanwezige natuurwaarden ter plaatse van de locatie Nuland Oost, gemeente Maasdonk. Uit deze scan blijkt dat aanvullend onderzoek gewenst is om het gebruik van het plangebied als leefgebied voor enkele beschermde soorten te kunnen vaststellen. Het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Plangebied Nuland Oost, gemeente

2 Onderzoek

2.1 Gerichte inventarisaties

Uit de scan natuurwaarden (Grontmij, februari 2011) blijkt dat er zich binnen het plangebied mogelijk geschikte voortplantings- en/of rust- en/of verblijfplaatsen bevinden van Sperwers, Ransuilen, Steenuilen, Kerkuilen en de Huismus. Tevens voorziet het plangebied en de omgeving mogelijk functionele elementen die deel uitmaken van een leefgebied voor deze soorten.

Daarnaast blijkt uit de scan natuurwaarden dat het plangebied in beperkte mate onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de Eekhoorn en dat er zich mogelijk eekhoornnesten binnen het plangebied bevinden.

2.2 Quickscan aanwezigheid geschikte verblijfplaatsen vleermuizen

Met de voorgenomen ontwikkeling zal mogelijk sprake zijn van afbreuk van enkele gebouwen aan de Rijksweg 43/45. Mogelijk bevinden zich in de desbetreffende gebouwen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Om te bepalen of deze gebouwen geschikt verblijfplaatsen bieden voor vleermuizen, is een scan van deze bebouwing uitgevoerd op 19 april 2011.

3 Bescherming

Met het voornemen tot realisatie van Nuland-Oost en herinrichting van bedrijventerrein De Terp kan de functionaliteit van het plangebied, als mogelijk leefgebied van de Sperwer, Ransuil, Kerkuil, Steenuil en Huismus in het geding komen evenals mogelijk aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten. Verblijfplaatsen genieten jaarrond bescherming (categorie 1 t/m 4; artikel 11 Flora- en faunawet). Indien de functionaliteit van het plangebied voor de betreffende soorten niet kan worden gegarandeerd, dan is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk, mede vanwege de wettelijke bescherming van deze soorten op grond van de Europese Vogelrichtlijn. De genoemde uilensoorten staan allen ook op de Rode lijst als 'kwetsbare soort' vermeld, de Huismus als 'gevoelig'. De instandhouding van deze soorten wordt in gevaar gebracht op het moment dat sprake is van aantasting van functioneel leefgebied.

De Eekhoorn is een 'overige' beschermde soort (Tabel 2 Flora- en faunawet). Ruimtelijke ontwikkelingen binnen het leefgebied van de soort dienen te worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode of er geldt een ontheffingsplicht Flora- en faunawet.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschermd vanuit bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkelingen, die negatieve effecten veroorzaken voor de instandhouding van verblijfplaatsen zijn in principe niet toegestaan. Indien er sprake is van negatieve effecten op verblijfplaatsen, dan dienen passende mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden getroffen.

4 Methodiek

4.1 Vaststelling territoria uilen

Ten behoeve van het onderzoek binnen het plangebied en directe omgeving is gebruik gemaakt van zogenaamde 'playbacks' (zie uitleg in kader) om de aanwezigheid van territoriale uilen te kunnen registreren.

Playbacks

Om territoriale vogels te kunnen detecteren, is het voor sommige soorten handig om gebruik te maken van zogenaamde 'playbacks'. Hiermee worden vogelgeluiden bedoeld, die middels een Mp3 speler en een versterker geproduceerd worden om een territoriale roep van een soort uit te lokken en een indicatie te krijgen van de aanwezigheid van een paar of een individu.

De playbacks zijn gebruikt voor het uitlokken van een baltsroep van de Ransuil, Steenuil en Kerkuil. Het succesvol verkrijgen van resultaten is sterk afhankelijk van de periode en het tijdstip waarop het gebruik van playbacks wordt toegepast. Ransuilen baltsen en roepen voornamelijk in de avond of middernacht in maart en april op de potentiële nest- of rustplaatsen. Steenuilen roepen intensief in de periode rond schemering van half februari tot half april. Kerkuilen roepen met name gedurende de avond en middernacht in een vergelijkbare periode als die van de Steenuil.

Tevens is er tijdens ieder bezoek aan het plangebied en omgeving aandacht besteed aan het observeren van de omgeving op de fysieke aanwezigheid van uilen. Door stelselmatig vanuit een

drietal vaste observatiepunten het plangebied en de omgeving te observeren is getracht om de fysieke aanwezigheid van Kerkuilen, Steenuilen en Ransuilen te kunnen bevestigen.

Voor het vaststellen van mogelijke territoria van Steenuilen, Kerkuilen en Ransuilen is gebruik gemaakt van de SOVON methode voor karteren van territoria door 3 playback momenten toe te passen op gepaste momenten. Betreffende de aanwezigheid van Steenuil territoria, is de gestandaardiseerde methodiek van STONE (Steenuil Overleg Nederland) gehanteerd, waarbij eveneens 3 playbackmomenten zijn gehanteerd).

Tijdens ieder playback moment zijn vanaf drie verschillende locaties (tussen de 250 en 500 meter uit elkaar) soortspecifieke playbacks gehanteerd, afhankelijk van de geschikte onderzoeksperiode. Bij niet gelijktijdig vastgestelde baltsroepende vogels, geldt de (arbitraire) fusie-afstand van 500 m. Dat wil zeggen dat twee of meer waarnemingen binnen 500 m worden samengetrokken tot één territorium, en dat waarnemingen verder dan 500 m uit elkaar tot twee territoria worden gerekend.

4.2 Vaststelling territoria Sperwers en Huismussen

Om territoria en mogelijke vaste rust- en verblijfplaats van Sperwers en Huismussen vast te stellen zijn terreinbezoeken uitgevoerd op 3 maart 2011, 16 maart 2011 en 19 april. Hierbij zijn visuele controles op het moment van piekactiviteiten van de soort in de ochtend toegepast. Specifiek zijn gelet op aanwijzingen van aanwezigheid, zoals prooiresten en fysieke aanwezigheid op potentiële locaties binnen het plangebied, evenals roepende of alarmerende individuen.

4.3 Vaststelling aanwezigheid vaste rust- en verblijfplaatsen Eekhoorn

Om de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van Eekhoornnesten vast te stellen is conform de voorgeschreven methodiek van de Zoogdiervereniging een visuele controle van geschikte leefgebieden uitgevoerd. De controle heeft plaats gevonden op 3 maart 2011, in een periode, waarin potentiële nestbomen nog relatief vrij van blad waren en goed zicht op verblijfplaatsen mogelijk was. Geschikte locaties met vaste rust- en verblijfplaatsen zijn hierbij systematische onderzocht op aanwezigheid.

4.4 Bezoekdata aanvullend onderzoek

Het onderzoek is verspreid over een vijftal momenten uitgevoerd. Hierbij is rekening gehouden met de activiteitsperiode van de onderzochte soorten. Het gaat hierbij om de volgende data (en soorten):

- 23 februari 2011 18.00 tot 20.30 (Playback onderzoek Steenuil en Kerkuil)
- 03 maart 2011 8.00 tot 11.00 (Onderzoeksrondte Sperwers en Huismussen)
- 16 maart 2011 19.30 tot 21.00 (Onderzoeksrondte Huismussen/Sperwers en playback onderzoek Steenuil en Kerkuil)
- 04 april 2011 21.00 tot 23.00 (Playback onderzoek Steenuil en Kerkuil)
- 19 april 2011 9.30 tot 10.30 (Onderzoeksrondte Huismussen/Sperwers en quickscan geschikte verblijfplaatsen vleermuizen)

5 Resultaten

5.1 Leefgebied Sperwer en Huismus

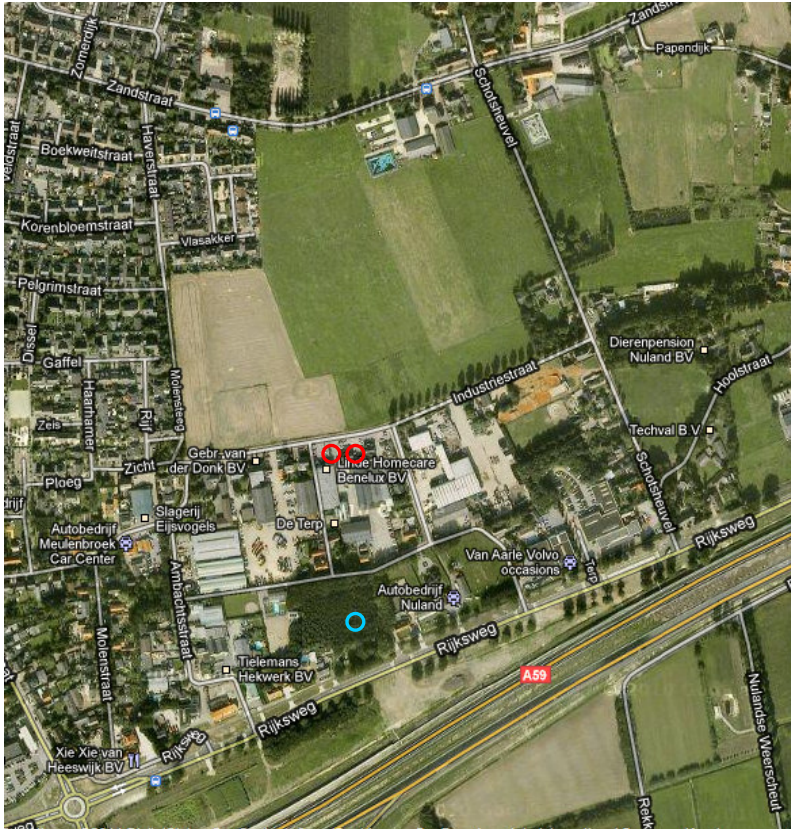
In het sparrenperceel ten zuiden van de Rijksweg 43/45 bevindt zich een nestlocatie van Sperwers. Op een tweetal locaties zijn vaste verblijfplaatsen van Huismussen aangetroffen. In figuur 2 zijn de betreffende locaties op een luchtfoto weergegeven.

5.2 Leefgebied Uilen

Er zijn geen territoria of andere aanwijzingen van aanwezigheid van uilen vastgesteld. Aanwezigheid van Ransuil, Steenuil en Kerkuil kunnen worden uitgesloten.

5.3 **Vaste rust- en verblijfplaatsen Eekhoorn**

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van Eekhoorns vastgesteld.

Figuur 2. Vaste rust- en verblijfplaatsen Huismus (rode cirkels) en nestlocatie Sperwers (blauwe cirkel) binnen plangebied Nuland-Oost

5.4 **Quickscan geschikte verblijfplaatsen vleermuizen**

De aanwezige bebouwing aan de Rijksweg 43/45 is onderzocht op geschiktheid voor mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen. Hierbij is vastgesteld, dat de duivenhokken geen geschikte mogelijkheden als verblijfplaats bieden voor vleermuizen. Binnen de bestaande woningen en de aangrenzende fungeren bevinden zich mogelijk wel verblijfplaatsen, door de aanwezigheid van diverse geschikte invliegmogelijkheden.

6 **Conclusie**

6.1 **Sperwer en Huismus**

Met de voorgenomen ontwikkeling worden negatieve effecten op de instandhouding van een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats van de Sperwer verwacht. Om verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te voorkomen, dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden. Deze dienen te worden uitgewerkt in een mitigatieplan. Indien er sprake is van sloopwerkzaamheden van woningen aan de Industriestraat, dan dienen compenserende maatregelen ten aanzien van de aanwezige verblijfplaatsen van Huismussen te worden getroffen.

Met de voorgenomen ontwikkeling is het zeer aannemelijk dat er voor beide soorten een kwaliteitsverbetering van het leefgebied zal ontstaan door de aanleg van tuinen, bermen en bebouwing.

6.2 Uilen

Aangezien er geen aanwijzingen zijn m.b.t. de aanwezigheid van uilen binnen het plangebied, is er geen noodzaak tot het nemen van vervolgstappen in het kader van de Flora- en faunawet.

6.3 Eekhoorn

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de Eekhoorn aangetroffen binnen het plangebied. In beperkte mate biedt het plangebied een geschikt leefgebied voor de Eekhoorn. Met de voorgenomen ontwikkeling zal met de aanleg van tuinen eerder sprake zijn van kwaliteitsverbetering, dan van negatieve effecten op het bestaande leefgebied.

6.4 Vleermuizen

Er zijn aanwijzingen voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen binnen de bestaande woningen en aangrenzende schuren aan de Rijksweg 43-45 te Nuland. De aanwezige duivenhokken bieden geen geschikte mogelijkheden als verblijfplaats voor deze soortgroep.

7 Aanbevelingen

- Er dient een mitigatieplan te worden uitgewerkt, om te bepalen in welke mate de duurzame instandhouding van de aanwezige populatie Sperwers in het geding zal komen met het kappen van het aanwezige sparrenbos;
- Er dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen te worden uitgevoerd, indien er sprake is van afbreuk van beide woningen en/of de aangrenzende schuren aan de Rijksweg 43-45 te Nuland.